

V tomto čísle:

TN Problém s havranmi

Zlatomoravčanov už dlhšie trápi problém s havranmi, ktoré sa zahniezdili v centre nášho mesta. Najväčší problém je v okolí platana pri budove pošty, kde tieto vtáky robia značný neporiadok. Mesto problém eviduje a začalo ho riešiť.

Čítajte na strane 3

TN Biele srdce

V piatok 12. mája 2023 zorganizovala Regionálna komora sestier a pôrodných asistentiek v spolupráci s Nemocnicou AGEL Zlaté Moravce slávnostný seminár spojený s prestížnym ocenením Biele srdce.

Čítajte na strane 4

TN Oslava Dňa matiek

Sviatok Dňa matiek sme 14. mája oslávili aj v Zlatých Moravciach. Slávnostný program sa uskutočnil v divadelnej sále Mestského strediska kultúry a športu.

Čítajte na strane 5

TN Noc múzeí a galérií

Pri príležitosti celoeurópskeho podujatia Noc múzeí a galérií, pripravilo Múzeum v Zlatých Moravciach v spolupráci s Pontrianskym múzeom v Nitre a MSKŠ Deň otvorených dverí so zaujímavým kultúrnym programom.

Čítajte na strane 9

Mesto odkúpilo dva nové bytové domy na Robotníckej ulici

Mesto Zlaté Moravce odkúpilo do svojho vlastníctva dve nové bytovky, ktoré sa nachádzajú na Robotníckej ulici. Nájomné byty by sa mali začať prideľovať ľuďom v druhej polovici tohto roka.

Mestské zastupiteľstvo v Zlatých Moravciach na svojom 5. zasadnutí, ktoré sa konalo dňa 18. mája 2023, schválilo kúpu dvoch bytových domov, ktoré sa nachádzajú na Robotníckej ulici v Zlatých Moravciach vrátane technickej vybavenosti od stavebnej spoločnosti ViOn a.s. za celkovú kúpnu cenu 2 745 966 eur.

„Na základe prijatého uznesenia bola v termíne do 31. mája 2023 podaná žiadosť o poskytnutie podpory na Štátny fond rozvoja bývania a Ministerstvo dopravy SR. Kúpa týchto bytoviek

a technickej vybavenosti bude financovaná z podpory Štátneho fondu rozvoja bývania, dotácie z Ministerstva dopravy SR a z vlastných zdrojov mesta,“ informoval viceprimátor mesta Zlaté Moravce Marek Holub.

Ako ďalej povedal, byty by sa mali začať prideľovať nájomníkom niekedy v 2. polovici tohto roka. „Byty bude prideľovať Komisia sociálna, zdravotná a bytová na základe splnenia podmienok na pridelenie bytu, ktoré sú upravené vo Všeobecne záväznom nariadení Mesta Zlaté Moravce,“ povedal Holub.

K dispozícii je 32 bytov

Bytovky i technická vybavenosť sú už skolaudované. „Na prvú bytovku nadobudlo právoplatnosť Kolaudačné rozhodnutie dňa 6. apríla 2023. Ide o bytovku postavenú na p. č. 710/3 o výmere 258 m². Na druhú bytovku nadobudlo právoplatnosť Kolaudačné rozhodnutie dňa 27. apríla 2023. Ide o bytovku postavenú na p. č. 710/4 o výmere 257 m²,“ uviedol viceprimátor.

Obe bytovky majú štyri podlažia, na každom podlaží sú štyri byty. Jedna bytovka má celkovo 16 bytov. Z toho osem 1-izbových bytov, štyri 2-izbové byty a štyri 3-izbové byty.

Peter Klimant

Pripomenuli sme si 78. výročie Víťazstva nad fašizmom

Ôsmeho mája si každoročne pripomíname Víťazstvo nad fašizmom. Spomienkové stretnutie sa uskutočnilo aj v Zlatých Moravciach, s jednodňovým oneskorením, v utorok 9. mája 2023 na Námestí hrdinov pri Soche partizána.

Pietnu akciu pripravilo mesto Zlaté Moravce v spolupráci s Mestským strediskom kultúry a športu, Základnou organizáciou Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Miestnym klubom vojenských výsadbárov SR. Program začal o 15.00 hodine.

Stretnutia sa zúčastnil župan Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) Branislav Becík, poslankyňa NSK Marta Balážová, primátor Zlatých Moraviec Dušan Husár, poslanci mestského zastupiteľstva v Zlatých Moravciach, starostovia okolitých obcí a ďalší pozvaní hostia.

Na stretnutí vystúpili so svojimi príhovormi župan

Branislav Becík, primátor Dušan Husár a regionálny historik Marian Tomajko. Všetci traja rečníci zúčastneným ľuďom pripomenuli v krátkosti hrôzy vojny a zdôraznili, aké je dôležité nezabúdať na svoje dejiny.

„Nachádzame sa na pietnom mieste, na mieste, kde ožívajú spomienky a kde nám môžu chýbať slová. Čo nám však nechýba, je pocit ľudskej spolupatričnosti. Patríme k jednej spoločnosti, k jednému druhu, ktorý proti sebe nemá bojovať, ale nachádzať spoločné cesty a otvorené dialógy. Dnes to už vieme, dnes podľa toho žijeme. No museli sme sa to naučiť

Marek Holub, Dušan Husár, Marta Balážová

a ďakujeme týmto hrdinom, že boli statoční. Boli statoční a odhodlaní a podstúpili tieto životné lekcie za nás, aby sme sa my nemuseli odznova učiť, ale stavať ďalej na ich základe. Preto nech je toto miesto pre nás všetkých pripomienkou, že máme k životu pristupovať rozvážne, zodpovedne, zo

zreteľom na trvalé hodnoty a predovšetkým na ľudskosť," povedal na slávnosti župan Branislav Becík.

Po príhovoroch sa zúčastnený dav presunul k Soche partizána, kde ľudia položili na znak úcty kvetinové vence.

Peter Klimant

Mesto Zlaté Moravce rozdalo dotácie na šport, kultúru a vzdelávanie

Na 4. zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Zlatých Moravciach rozhodli mestskí poslanci o pridelení dotácií pre oblasť rozvoja športu, kultúry a vzdelávania.

Dotácie sa pridelujú na základe žiadosti. „V rozpočte mesta Zlaté Moravce je na dotácie pre právnické a fyzické osoby – podnikateľov, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území mesta, alebo ktorí pôsobia, vykonávajú činnosť na území mesta, alebo poskytujú služby obyvateľom mesta, a to na podporu všeobecne prospešných, alebo verejnoprospešných účelov a služieb

v roku 2023 vyčlenená suma 10 605 eur," uviedol magistrát.

Mesto poskytuje žiadateľovi dotáciu najviac do výšky 80 % celkových oprávnených výdavkov projektu. Žiadateľ je povinný financovať svoj projekt vo výške 20% vlastnými finančnými prostriedkami.

Ako ďalej uviedlo vedenie samosprávy, na rok 2023 bolo mestu Zlaté Moravce doručených 11 žiadostí o poskytnutie

dotácie z rozpočtu mesta. „Žiadosti boli pridelené do odbornej komisii pri MsZ na základe predmetu žiadosti a účelu projektu. Odborný pracovník MsÚ preveril splnenie podmienok a náležitostí žiadosti v súlade s platným VZN a vypracoval správy z posúdenia žiadostí o poskytnutie dotácií z rozpočtu Mesta Zlaté Moravce na rok 2023 pre oblasť rozvoja kultúry, osvetovej činnosti a záujmovej umeleckej činnosti, pre oblasť rozvoja telovýchovy a mládežníckeho športu a pre oblasť rozvoja

vedy a vzdelávania. Tieto správy boli predložené príslušnej odbornej komisii," informovalo vedenie mesta.

Celková požadovaná suma zo strany žiadateľov o dotáciu z rozpočtu mesta bola dokopy až vo výške 20 126 eur, čo presahovalo vyčlenenú sumu mesta v objeme 10 605 eur. Mesto tak muselo dať žiadateľom, ktorí spĺňali stanovené podmienky, nižšie dotácie, ako požadovali.

Peter Klimant

Samospráva chce riešiť problém s havranmi v centre Zlatých Moraviec

Zlatomoravčanov už dlhšie trápi problém s havranmi, ktoré sa zahniezdili v centre nášho mesta. Najväčší problém je v okolí platana pri budove pošty, kde tieto vtáky robia značný neporiadok. Mesto problém eviduje a začalo ho riešiť.

Podľa slov odborníka z Občianskeho združenia Ochrana dravcov na Slovensku Romana Slobodníka v Zlatých Moravciach zahniezdil havran čierny. „Nejde o výrazné premnoženie, celá populácia v intraviláne mesta je niekoľko desiatok párov, pričom epicentrum je na platane pri pošte v centre mesta,“ hovorí.

Ako ďalej povedal, dôvodom transferu týchto vtákov do miest má byť tlak zo strany ľudí na pôvodné kolónie, ktoré boli v poľnohospodárskej krajine, v prípade Zlatých Moraviec to bola napríklad kolónia v Beladiciach. „Aktuálne je havran prudko klesajúcim druhom vtáka v celej Európe (u nás pokles viac ako 50% za posledných dvadsať rokov) so zánikom mnohých kolónií. Havran je významným staviteľom hniezd pre niektoré druhy, ktoré si samy hniezdo nestavajú – napríklad myšiarka ušatá, sokol myšiar či sokol lastovičiar. Práve

v Zlatých Moravciach jedno z neaktívnych hniezd obsadili myšiarka ušatá. A tie sú veľmi významným druhom v rámci biologického boja s hrabosom poľným,“ vysvetľuje Slobodník.

Mesto začína boj s havranom

Napriek užitočnosti havrana sa však mnoho ľudí v Zlatých Moravciach na tento druh sťažuje, nakoľko vo svojom okolí zanecháva značný neporiadok. Chodníky v centre mesta sú na niektorých lokalitách trusom doslova posiate. Vec preto začala riešiť zlatomoravecká samospráva. „Dňa 15. mája 2023 mesto Zlaté Moravce požiadalo Okresný úrad Nitra, pozemkový a lesný odbor o povolenie lovu a odchytu havranov čiernych, ktoré sú premnožené v intraviláne mesta Zlaté Moravce na Námestí Andreja Hlinku. Svoju žiadosť o vydanie povolenia na lov

Pohľad na platan pri pošte.

a odchyt havranov mesto Zlaté Moravce odôvodnilo tým, že v čase hniezdenia sú komunikácie, zástavka MHD, trávniky a drobný mobiliár ako lavičky, smetné nádoby permanentne znečisťované od exkrementov a konárov, ktoré havrany využívajú pri stavaní svojich hniezd, a tým je prakticky nemožné v týchto lokalitách udržiavať čistotu a poriadok, čím je znemožnený bezpečný prechod občanov,“ informoval viceprimátor Zlatých Moraviec Marek Holub, podľa ktorého lov havranov samospráva žiadala v termíne od 01. augusta do 20. januára v súlade s platnou legislatívou.

Okrem toho mesto Zlaté Moravce v ten istý deň požiadalo aj Ministerstvo životného prostredia SR, odbor ochrany prírody a krajiny o povolenie výnimky zo zákazov ustanovených v zákone, kde žiada o vydanie rozhodnutia, ktorým bude povolené odplašenie havranov čiernych formou lietania so sokoliarskymi dravcami a sovami na celom zastavanom území mesta Zlaté Moravce. „O túto výnimku Ministerstvo životného prostredia žiadame, nakoľko odplašenie považujeme za efektívnu a jednu z najúčinnějších metód, ako vyhnať havrana preč. Veríme, že Ministerstvo životného prostredia nám vyhovie a vydá kladné rozhodnutie, ktoré bude prospešné pri riešení danej situácie,“ dodal Holub.

Mesto Zlaté Moravce tak urobilo prvé kroky potrebné na riešenie problému s havranom. Samospráva musí teraz čakať na kladné vybavenie svojich žiadostí, čo môže trvať aj niekoľko týždňov. Občania preto musia byť trpezliví.

Foto: ilustračné

Zdravotné sestry boli ocenené Bielym srdcom

V piatok 12. mája 2023 zorganizovala Regionálna komora sestier a pôrodných asistentiek (RK SaPA) v spolupráci s Nemocnicou AGEL Zlaté Moravce slávnostný seminár spojený s prestížnym ocenením Biele srdce. Slávnosť sa uskutočnila v jednom zo zlatomoraveckých hotelov.

Peny odovzdali zástupcovia RK SaPA, zástupcovia Nemocnice AGEL Zlaté Moravce a primátor mesta Zlaté Moravce Dušan Husár. „Biele srdce je ocenením vyjadrujúcim charakter starostlivosti, vedomosti a humanitu, ktorá naplní prácu a ducha ošetrovateľstva. Je to prestížne ocenenie, ktoré udeľuje Komora sestier a pôrodných asistentiek. Vyjadruje tak svoje uznanie členom Komory,“ povedala za Radu RK SaPA v Zlatých Moravciach Zuzana Sopková.

Peny sa udeľujú na základe návrhov, ktoré môžu predkladať Rada Komory organizácie rôzneho charakteru, nemocnice, ale aj jednotlivci či pacienti. Rada následne z návrhov vyberie podľa stanovených kritérií laureátov ocenenia.

„Prajem kolegyniam, ktoré si prevzali ocenenie Biele srdce, ale aj všetkým sestrám a pôrodným asistentkám veľa zdravia, sily, vzájomného

porozumenia a vytrvalosti v ich neľahkej práci. Zároveň im prajem dobré pracovné podmienky, aby mohli efektívne poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť,“ popriala Sopková.

V roku 2023 získali prestížnu cenu Biele srdce tieto osobnosti: **V kategórii Sestra – manažérka** bola ocenená magisterka Ľubica Zlatňanská, manažérka dennej zmeny chirurgického oddelenia v Zlatých Moravciach. **V kategórii sestra z praxe** bola ocenená Tatiana Havalová – sestra pracujúca na centrálnych operačných sálach v Zlatých Moravciach, Viera Kolembusová – sestra pracujúca na oddelení dlhodobochorých v Zlatých Moravciach, Iveta Géciová – sestra pracujúca v Zariadení opatrovateľskej služby v Zlatých Moravciach, Zuzana Nagyová – sestra pracujúca na pediatickej ambulancii v Zlatých Moravciach.

Medzinárodný deň sestier

Slávnostný seminár spojený s ocenením Biele srdce sa nekonal 12. mája náhodne. V tento deň si totiž pripomíname Medzinárodný deň sestier. Jedná sa o pripomienku narodenia zakladateľky moderného ošetrovateľstva Florence Nightingaleovej. „Prezidentka Medzinárodnej rady sestier (ICN) Pamela Cipriano vyhlásila tému k Medzinárodnému dňu sestier pre rok 2023: „Naše sestry. Naša budúcnosť.“ Týmto chcela poukázať na to, že ošetrovateľstvo sa zameria na riešenie globálnych zdravotných problémov a zlepšenie zdravia pre všetkých. Zároveň vyslovila potrebu myslieť aj na to, aby sestry boli chránené, rešpektované a oceňované,“ vysvetľuje Zuzana Sopková.

Zlatomoravecký seminár podľa jej slov splnil slávnostnú, ale aj vzdelávaciu funkciu. Zúčastnili sa na ňom sestry z nemocnice, zo sociálnych zariadení, ambulantné sestry, pôrodné asistentky, ale aj fyzioterapeuti, laboranti a iní zdravotnícki pracovníci. Na slávnostnej časti sa zúčastnil primátor mesta Zlaté

Moravce Dušan Husár, riaditeľka Nemocnice Agel Zlaté Moravce a.s. Nina Horniaková a členka predstavenstva Nemocnice Agel Zlaté Moravce a.s. Marta Eckhardtová.

„Bohatý odborný program priblížil účastníkom semináru poskytovanú ošetrovateľskú starostlivosť na rôznych pracoviskách. Sestry si vypočuli prednášky napríklad o nozokomiálnych nákazách, opakovaných hospitalizáciách pacientov s hypertenziou, asistencii sestry pri punkcii kolenného kĺbu. Pripomenuli si aj históriu sociálneho zabezpečenia ako aj potrebu preventívnych prehliadok. Nezabudlo sa ani na duševné zdravie sestier, ale aj na bossing a mobbing na pracoviskách. Fyzioterapeuti priblížili problém dysfunkcie panvového dna. Laboranti prehľadli tému využitia krvných prípravkov v praxi. V bohatej diskusii si sestry navzájom vymenili svoje skúsenosti,“ uviedla Sopková, ktorá na záver vyjadrila poďakovanie za spoluprácu Nemocnici Agel Zlaté Moravce a.s. a všetkým sponzorom.

Oslava Dňa matiek v Zlatých Moravciach

Druhá májová nedeľa je dňom, kedy sa vzdáva pocta všetkým matkám a materstvu. Sviatok Dňa matiek sme 14. mája oslávili aj v Zlatých Moravciach. Slávnostný program sa uskutočnil v divadelnej sále Mestského strediska kultúry a športu.

Podujatie začalo o 16.00 hodine. V jeho úvode privítal všetky prítomné mamičky primátor Zlatých Moraviec Dušan Husár. „Pri príležitosti Dňa matiek prajem všetkým mamám a starým mamám všetko dobré, aby mali trpezlivosť so svojimi deťmi, s nami, ktorí ich občas hneváme, ale my ich aj tak máme veľmi radi. Nech sa im darí v kruhu svojich rodín a ešte raz – všetko dobré,“ povedal primátor Husár.

V rámci kultúrneho programu vystúpili deti zo zlatomoraveckých základných

a materských škôl a deti z Centra voľného času. Na záver predstavenia dostala každá mama kvet.

Deň matiek sa oslavuje v desiatkach krajín po celom svete. Tento sviatok vznikol na počesť všetkých matiek v snahe vyjadriť vďačnosť za energiu a úsilie, ktoré vynakladajú pri výchove detí. Druhá májová nedeľa bola vyhlásená za oficiálnu oslavu Dňa matiek 8. mája 1914 v USA, odkiaľ sa ďalej šíri do celého sveta.

V Československu sa Deň matiek začal oslavovať v roku

1923, a to najmä zásluhou Alice Masarykovej, dcéry prezidenta T. G. Masaryka. V 50. rokoch boli oslavy Dňa matiek v komunistickom Československu nahradené marcovým

Medzinárodným dňom žien. Tradícia Dňa matiek bola na Slovensku obnovená až po roku 1989.

Peter Klimant

Deň matiek v Prílepoch

Tretiu májovú nedeľu vyhrával z vesela miestny rozhlas a pán Jozef Vencel pozýval všetky mamy, mamky, mamičky na oslavu sviatku Dňa matiek, ktorý ako každý rok organizoval Výbor mestskej časti Prílepy a súbor Kolovrátok.

Sála kultúrneho domu sa pomaly, ale isto zaplňala mamičkami, ale aj babičkami a inými návštevníkmi. Prichádzali aj deti z materskej školy, ktoré si pod vedením p. riaditeľky Zuzany Šalingovej a pani učiteľky Dominiky Horvátovej pripravili program, ktorým potešili všetky mamičky, ale aj ostatných prítomných.

Pozvanie prijal aj primátor mesta PaedDr. Dušan Husár s manželkou, nechýbal ani poslanec za mestskú časť Prílepy a viceprimátor Ing. Marek Holub. Pán primátor rozdal všetkým mamám na znak úcty kvet.

Programom sprevádzala a aj si zaspievala Daška Kunkeľová, ktorá sa zhostila moderátorky nie po prvýkrát.

Po úvodných slovách uznania našim mamičkám, ktorým sa prihovril pán primátor, nastúpil na pódium súbor Kolovrátok, ktorý za doprovodu výborného harmonikára Ing. Janka Ďurecha zaspieval dve veľmi dojemné piesne o mamách. Veru aj slzy pri počúvaní padali.

Po dojemných piesňach vystúpili deti z materskej školy, ktoré uvili mamičkám symbolickú kyticu ruží z básní, piesní a tancov. Deti spievali piesne o mame,

tancovali na ľudovú nôtu Červené jablčko, potom zaspievali pieseň Mama, moja mamička a zatancovali aj na modernú pieseň od uja Luba Míľa pre mamu, ktorou vyjadrili radosť z toho, že ľúbia svoju mamičku. Medzi piesňami a tancami vyznali svojej mamičke lásku krásnou básničkou.

Po deťoch MŠ vystúpila Karinka Mrozeková žiačka druhého ročníka ZŠ Pribinova a zarecitovala báseň od Jána Navrátila Moja mama a zaspievala pieseň Fialôčka fiala.

Krásnou básňou od Milana Rúfusa Modlitba pre mamu sa predstavila Daška Kunkeľová a tým umocnila v nás, aká je dôležitá každá MAMA.

Na pódium opäť vystúpil súbor Kolovrátok, ktorý už za doprovodu harmoniky

Irenky Vencelovej zaspieval niekoľko piesní. Medzi piesňami členky súboru zarecitovali básne, porozprávali vtipy a dobrá nálada nemala konca kraja.

Aby nebolo málo muziky, šikovná moderátorka Daška spolu s Jankom Ďurechom rozospievali ostatných prítomných, ktorí si už pochutnávali na malom občerstvení a poháriku vína, ktoré zabezpečili členovia súboru a prispel aj pán viceprimátor.

Všetkým zúčastneným patrí veľká vďaka za to, že sme si mohli takto krásne spríjemniť slnečné nedeľné popoludnie a mohli sme si zaspomínať na naše mamičky, či už na tie, čo sú medzi nami, ale aj na tie, ktoré pozerajú na nás z nebička.

Zuzana Šalingová

Beseda so zlatomoraveckou spisovateľkou Luciou Ďuračovou

Vo štvrtok 11. mája 2023 sa v priestoroch Mestskej knižnice v Zlatých Moravciach uskutočnila beseda s Luciou Ďuračovou, autorkou slovenskej inšpiratívnej literatúry.

Beseda začala o 16.00 hodine. Vypočuť si ju prišlo niekoľko desiatok ľudí. Autorka tu predstavila svoju knižnú prvotinu *A opäť vstanem!* Okrem toho rozprávala o sebe a svojom živote. Súčasťou besedy bola aj výstava obrazov Adriany Záškvarovej, ktoré sa nachádzajú aj v knihe v podobe krásnych ilustrácií.

Kniha *A opäť vstanem!* vyšla ešte v roku 2022. Ako hovorí samotná autorka, ide o prvú slovenskú inšpiratívnu literatúru odporúčanú klinickými psychológmi. „Na 224 stranách môže človek nájsť svoj balzam na dušu. Podľa odborníkov je táto knižka akýmsi domácim terapeutickým prostriedkom a dokáže vliat ľuďom do žíl nádej na krajšie zajtrajšky, a to,

že sa nemajú vzdávať, nech už prechádzajú čímkoľvek. Zároveň obsahuje nádherné maľby, ktoré sa nesú celou knihou a majú obrovskú symboliku znovuzrodenia sa z popola,“ povedala autorka.

O čom je kniha? Podľa Lucie je o každom z nás. „Je napísaná tak, že človek nadobúda pri jej čítaní pocit, že ju napísal on sám,“ vraví Lucia, ktorú inšpiroval pri písaní knihy vraj sám život. Píše o smútku, o zlyhaní, o duševnom zdraví, o tom, že nie je všetko len krásne, ale život vie byť aj krutý. Podľa nej aj to je na ňom také úchvatné. „Aj keď nás občas žiť bolí. Pretože, náš život je ako krivka EKG. Raz sme hore, potom zasa dolu a je to tak v poriadku.“

Knihu *A opäť vstanem!* odporúčajú odborníci z rôznych kútov Slovenska. Prečítala si ju a podporuje ju aj psychiatricka zo Zlatých Moraviec Marta Pavlíková, ktorá o knihe povedala: „Žijeme uponáhľaným životom. Niekedy sa zdá, že sa z toho kolotoča nedá vystúpiť. Táto kniha má potenciál stať sa našou oázou pokoja. Je nenásilná, múdra a každý si v nej

môže nájsť vlastnú inšpiráciu a povzbudenie. Niekedy nám aj jediná myšlienka, veta alebo povzbudzujúce slovo môžu pomôcť vysporiadať sa s prekážkami a prežiť kvalitnejší a krajší život. V tejto knihe je takýchto viet mnoho. Knihu vrelo odporúčam.“

Peter Klimant

Do zlatomoraveckej knižnice zavítal Braňo Jobus

Spisovateľ, spevák a hudobník Braňo Jobus prišiel do Zlatých Moraviec v stredu 3. mája 2023. V priestoroch Mestskej knižnice uviedol svoj kultúrno hudobný program.

Na Braňu Jobusa sa prišli pozrieť deti zo základných škôl okolitých obcí – Slepčany,

Martin nad Žitavou a Veľčice. Spisovateľ deťom predstavil svoje knihy a zároveň im

spieval svoje veselé pesničky. „To je program pre všetkých. Sú to rozprávkové knihy, ale nie sú len pre deti, ale aj pre dospelých. Dnes sú tu však hlavne deti, na ktoré som sa veľmi tešil. Knihy sa volajú Jobusovky, lebo ja som Jobus. Vychádza mi tento rok dvadsiata druhá knižka rozprávok, čiže mám čo deťom rozprávať, ale keďže som hudobník, tak im budem o tých knižkách aj spievať,“ povedal o svojom kultúrno hudobnom programe Branislav Jobus, ktorý robí hudbu od svojich dvanástich rokov a knihu píše už 18 rokov,

ako sám hovorí - „presne toľko, ako dlho už abstijnem od alkoholu.“

Jeho knihy sú plné zábavy a recesie, no mnohé v sebe skrývajú aj rôzne ponaučenia, ktoré sa pre deti vždy hodia. „Konečne som sa dostal aj k vám do Zlatých Moraviec, prevelice sa z toho teším. Pozdravujem všetkých Zlatomoravčanov. Cítim sa tu ako doma, ale ja sa cítim všade ako doma, lebo som slobodný a abstijnúci človek,“ povedal Jobus s úsmevom na záver.

Peter Klimant

V Zlatých Moravciach sa degustovalo víno

V sobotu 6. mája 2023 sa v priestoroch nádvorja Kaštieľa Migazziocov v Zlatých Moravciach uskutočnila v poradí 15. Výstava vín spojená s degustáciou. Podujatie zorganizoval Zlatomoravecký vinohradnícky spolok.

Výstava vín sa začala o 15.00 hodine. Podujatie otvoril predseda Zlatomoraveckého vinohradníckeho spolku Jozef Valent spoločne s primátorom Zlatých Moraviec Dušanom Husárom. Po úvodných príhovoroch prišlo na rad oceňovanie najlepších vín a vinárov.

Počet vystavovaných vín bol na 15. ročníku výstavy úctyhodný. „Organizačný výbor zozbieral v našej oblasti 202 vzoriek vín: 146 bielych vín, 32 červených vín a 24 ružových vín,“ povedal Jozef Valent.

Ako ďalej povedal, rok 2022 bol z hľadiska klimatických podmienok priaznivý pre do-robenie kvalitných vín. „O tom sme sa presvedčili aj na odborné degustácii. V piatich komisiách degustátorov sme na čele s garantom výstavy Petrom Porubským udelili 41 zlatých, 83 strieborných a 62 bronzových medailí.

Ďakujeme všetkým degustátorom a celému organizačnému výboru za úspešnú odbornú degustáciu a za pomoc pri príprave verejnej degustácie v priestoroch Mestského strediska kultúry a športu. Ďakujeme aj sponzorom a v nemalej miere vinárom, ktorí nám poskytli vzorky,“ poďakoval Valent.

Počas celej výstavy vín boli sprístupnené aj unikátne pivničné priestory pod Kaštieľom Migazziocov, kde sa nachádza sieť pivníc s rozlohou 400 metrov štvorcových.

Degustácia vín trvala do večerných hodín. Víno si prišlo vychutnať niekoľko desiatok ľudí.

Najlepšie hodnotené vína

- Šampión bielych suchých vín: Vladimír Kupkár, Beladice, Svoj sen.

- Šampión červených vín: Jozef Švec, Nemčiňany, Cabernet sauvignon, 2018.
- Najlepšie ružové víno: Víno Galaba, Klasov, Svätovavrinecké.
- Najlepšie biele víno kategórie 1 člena ZMVS: Milan Chren, Zlaté Moravce, Rizling vlašský.
- Najlepšie biele víno kategórie 2 člena ZMVS: Daniel Oravec, Zlaté Moravce, Pésecká leánka, polosuché.
- Najlepšie červené víno člena ZMVS: RNDr. Albín

Kramár, Žitavany, Frankovka modrá.

- Najlepšie ružové víno člena ZMVS: Miroslav Gécí, Zlaté Moravce, Frankovka modrá.
- Najlepšie víno občana Zlatých Moraviec: Stanislav Valkovič, Zlaté Moravce, Rulandské biele.
- Najlepšia kolekcia vín: Dušan Bafrnec, Vráble.

Peter Klimant

Pripomenuli sme si výročie úmrtia Janka Kráľa

Dňa 23. mája 2023 uplynulo presne 147 rokov od úmrtia slovenského národného buditeľa a básnika Janka Kráľa. V deň tohto jubilea sa v Zlatých Moravciach uskutočnilo spomienkové stretnutie v Parku Janka Kráľa v Zlatých Moravciach.

Podujatie pripravilo Mesto Zlaté Moravce spoločne s Mestským strediskom kultúry

a športu, MO Matice slovenskej a s Gymnázium Janka Kráľa v Zlatých Moravciach.

Slávnosť začala o 15.00 hodine pri Pamätníku Janka Kráľa. V úvode vystúpil regionálny historik Marian Tomajko, ktorý vo svojej prednáške hovoril o živote búrlivého štúrovského básnika a o jeho pôsobení v Zlatých Moravciach.

Po ňom vystúpili študenti Gymnázia Janka Kráľa so svojím hudobno-dramatickým programom. Na záver sa prítomní dav presunul na Mestský cintorín v Zlatých Moravciach, kde študenti gymnázia zapálili svetlo k pomníku Janka Kráľa.

Janko Kráľ sa narodil 24. apríla

1822 v Liptovskom sv. Mikuláši, zomrel 23. mája 1876 v Zlatých Moravciach. Označovaný je často ako básnik-búrlivák. Bol jedným z najvýznamnejších a najradikálnejších básnikov štúrovskej generácie. V Zlatých Moravciach býval postupne na troch miestach. Najskôr na Župnej ulici 18, potom na Keglevicovej ulici 7 (teraz Robotnícka ulica) a nakoniec na Ulici Zeleného stromu 5 (teraz Ulica J. Kráľa).

Peter Klimant

Okresné kolo Spevy domova

Ludová pieseň je najkrajšou ozdobou klenotnice ľudového umenia. Jej krása upútala nejedného skladateľa. Ich úprava pre spevácke zbory je skutočne nápaditá a veľmi často skladatelia využívajú tematiku a melódiu ľudových piesní aj pre vytvorenie nových skladieb.

Pravdivosť týchto slov potvrdili vo svojich vstúpeniach spevácke zbory pôsobiace pri ZO JDS, ktoré sa zúčastnili okresnej súťaže Spevy domova, ktorá sa konala 29. apríla 2023 v kultúrnom dome Chyzerovce.

Súťaže sa zúčastnilo 9 speváckych folklórnych skupín z rôznych častí okresu Zlaté Moravce, pričom mesto Zlaté Moravce reprezentovali 3 súbory. Účastníci medzi sebou privítali vzácných hostí: prednostku Okresného úradu Zlaté Moravce JUDr. Hanu Kováčikovou a viceprimátora mesta Zlaté Moravce Mareka Holuba.

Zaznelo množstvo prekrásnych piesní, členovia súborov očarili aj pôvodnými úchvatnými krojmi, ale aj odhodlaním a úprimnou snahou podať čo najlepší výkon. Nádherné tóny piesní znegli sálou ako chorál lásky, priateľstva a porozumenia. Chvilami sa zdalo, že spieva celá sála, pretože k niektorým piesňam sa pridali takmer všetci diváci.

Odborná porota mala mimoriadne ťažkú úlohu, vybrať jeden súbor, ktorý bude okres Zlaté Moravce reprezentovať na Krajskej súťaži Spevy domova. Víťazom sa stala

Folklórna skupina Cerianka z Loviec.

Každý súbor obdržal diplom a malú pozornosť, ktorú pre súťažiach pripravili prednostka Okresného úradu a viceprimátor mesta, ktorí ich súťažiacim aj odovzdali.

Speváci, hostia, ale i diváci prežili určite krásny deň, ktorý ich obohatil a povzbudil do ďalšej práce. Takéto stretnutia vždy prekvapia aj novými, nepoznanými piesňami,

prípadne zaujme nový spôsob ich podania.

Seniori sú pamäťou národa, nielen historického, ale aj kultúrneho a slovenská pieseň je takto v dobrých rukách a v tých najlepších srdciach. Vďaka výbornej príprave a organizácii ZO JDS Zlaté Moravce sa toto nádherné stretnutie s pesničkami a seniormi skutočne vydarilo.

Ing. Marta Eckhardtová, MPH

Reč mojej matky

Reč mojej matky - je názov súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy, ktorej sa každoročne zúčastňujú členovia miestnych organizácií JDS.

Tohtoročná okresná súťaž zlatomoraveckého okresu organizovaná OO JDS sa konala dňa 17. mája 2023 v obci Tesárske Mlyňany a organizátorom bola MO JDS Tesárske Mlyňany v spolupráci s obcou Tesárske Mlyňany. Akcie sa zúčastnili: za OO JDS predsedníčka Ing. Eckhardtová, ktorá podujatie otvorila, za KO JDS

podpredsedníčka pani Gráčová, za obec Tesárske Mlyňany starosta Ing. Stanislav Babocký.

Umelecký prednes poézie, prózy, ale aj vlastná tvorba v podaní autorov znegli priestormi KD a naplnili prítomných skvelým umeleckým zážitkom.

Slovo je prejavom myšlienky,

ale jeho vyslovenie predpokladá aj vyjadrenie pocitu, emócie, vzťahu. Boli a sú jednotlivci, ktorí ho svojou tvorbou a narábaním so slovom povýšili na umenie.

A tak to bolo aj na okresnej súťaži, kde sa súťažilo v 3 kategóriách - poézia, próza a vlastná tvorba. Zúčastnilo sa jej 11 súťažiacich zo 6 obcí zlatomoraveckého okresu.

Odborná porota v zložení Mgr. Párajová, Ing. Valachyová a pani Gráčová vyhodnotila vystúpenia jednotlivých súťažiacich (a nebola to ľahká úloha). V poézii sa víťazkou stala pani Kisošová, v próze pani Kučková, vo vlastnej tvorbe pani Ertlová, ktorí postúpia do krajského kola. Prví traja v každej kategórii obdržali diplom a vecnú cenu, ktorú pripravila

ZO JDS Tesárske Mlyňany za pomoci sponzorov. Porota udelila jednu mimoriadnu cenu jedinému mužovi v súťaži. Cenu si odniesol Ing. Juraj Bajko

Súťaž mala veľmi pozitívne ohlasy. Veľká vďaka patrí ZO JDS Tesárske Mlyňany za výbornú organizáciu uvedeného podujatia a pripravené občerstvenie.

Umelecký prednes literárneho textu cibí pamäť, výrazové schopnosti a kultúru rečového prejavu. Prináša pritom radosť a formuje pozitívny prístup k vlastným schopnostiam, o čom nás presvedčili všetci súťažiaci. Patrí im pre to naša veľká vďaka.

Ing. Marta Eckhardtová, MPH

Noc múzeí a galérií

Pri príležitosti celoeurópskeho podujatia Noc múzeí a galérií organizované pod patronátom Rady Európy, pripravilo Múzeum v Zlatých Moravciach v spolupráci s Ponitrianskym múzeom v Nitre a Mestským strediskom kultúry a športu v Zlatých Moravciach Deň otvorených dverí so zaujímavým kultúrnym programom.

V programe podujatia sa uskutočnilo aj tohto roku 12. mája 2023 niekoľko aktuálnych výstav a expozícií, ktorých zmyslom je v čo najväčšej miere prezentovať kultúrne dedičstvo našich predkov pre jeho záchranu a ochranu budúcim generáciám, svedčia o tom prednášky: 10 rokov archeologických výskumov na hrade Gýmeš, Pod našimi nohami spojená s prvou z cyklu prednášok Hmyz - načo je nám taká háveď a spomienková expozícia na Janka Kráľa.

Hlavným sprievodným podujatím bola prednáška Tajný život bezstavovcov zooložičky Ing. Hany Husárovej PhD. z Ponitrianskeho múzea v Nitre k aktuálnej výstave Pod našimi nohami. Cieľom prednášky bolo zoznámiť študentov s rôznymi druhmi pavúkov, hmyzu a mäkkýšov, predstaviť ich neuveriteľnú druhovú pestrosť, ktoré na výstave prezentovali plastické modely spolu s 3D virtuálnymi vizualizáciami zo zbierkového fondu Ponitrianskeho múzea v Nitre. Prednáška bola vhodnou témou pre doplnenie si

vedomostí žiakov základných a stredných škôl z predmetu biológia a získanie zručností pri práci s didaktickými pomôckami a expedičným denníkom. Ale aj poukázaním na rapidný úbytok bezstavovcov, čo v súčasnej dobe spôsobuje nedozerné následky na naše životné prostredie. Súčasťou podujatia bola aj Tvorivá dielňa, kde si žiaci vyskúšali odlievanie hmyzu vo voskových formičkách.

V rámci výchovno-vzdelávacieho programu, Načo sú nám múzea?, predstavili odborní pracovníci múzea ukážku práce reštaurátora a zmysel fungovania depozitu. Praktickú ukážku renovácie predviedla žiakom Mgr. Lívia Šumichrastová, reštaurátorka zbierkových predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty Ponitrianskeho múzea v Nitre.

Deň múzejníkov a galeristov vítal svojich návštevníkov aj kaštieľ Migazziovcov v Zlatých Moravciach s množstvom historických pamiatok ukrytých vo svojich muzeálnych priestoroch. Lektorky múzea pani Viera Tomová a Mgr.

Ivana Valkovičová sprevádzali žiakov vynovenými priestormi múzea so vzácnym kultúrnym dedičstvom našich predkov, ktoré predstavujú oddelenia archeológie, paleontológie, hornín a minerálov. K tým najzaujímavejším patria zbrane, vyryžované zlatinky od zlatokopa Ing. Ernesta Ivanoviča a hracia skrinka Mariška zo začiatku 19. storočia, ktorá bola kedysi umiestnená v hostinci Smädný mních. V spoločenskovednej expozícii sa nachádzajú rôzne archeologické, historické, numizmatické a etnografické zbierky, vzácné umelecké predmety pochádzajúce z hradu Gýmeš, olejomalba známej Vozokanskej bitky a ďalšie muzeálne klenoty, ktoré tvoria bohatú históriu horného Požitia.

Návštevníkov Národnej kultúrnej pamiatky Slovenska,

Mauzóleom rodiny Migazziovcov s pietnym parkom, sprevádzal regionálny historik Marián Tomajko. V interiéri hrobky grófa Viliama Migazzioho a jeho manželky Antónie dominuje oltár z bieleho carrarského mramoru v strede s dvoma sarkofágmi z čierneho rakúskeho mramoru, v ktorých odpočívajú poslední Migazziovci. Na oltárnej menze sa nachádza trojuholníkový nástavec s vykladaným obrazom kalvárie. Erbom Migazziovcov boli symboly slnka a veže.

Partnerom výstavy je Nitriansky samosprávny kraj. Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Anton Kaiser

Zdroj: Tlačová správa Ponitrianskeho múzea v Nitre

Rozhovory Jána Huňadyho

V Galérii FOYER v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre sa uskutočnilo otvorenie výstavy obrazov *Rozhovory - Talks Jána Huňadyho* aj so spomienkou na nedávno zosnulého akademického sochára Štefana Partla zo Zlatých Moraviec

„V umení platí odpradávná, že maliar vedie rozhovor cez paletu, štetec, plátno a len vtedy môže byť jeho počínanie dôveryhodné, ak ťaží zo svojej podstaty a logický rozum, citové nalaďenie alebo viera mu ukážu, v čom nemôže uhnúť.“

Citácia PhDr. Marty Hučkovej Kocianovej z publikácie *Maľovanie / milovanie - Rozhovory s Rudolfom Filom*.

Otvorenie výstavy sa uskutočnilo vernisážou 20. apríla 2023 prezentáciou expresívnych diel abstraktného umenia Mgr. Jána Huňadyho, PhD., absolventa PF a FF Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V súčasnosti pôsobí ako pedagóg na PF, FF UKF a Súkromnej škole umeleckého priemyslu v Nitre. Kurátorka výstavy predstavila umeleckú tvorbu autora, ktorú charakterizuje krajínomaľba, ale aj vážnejšie témy. V kultúrnom programe obohatila vernisáž výstavy svojím hudobným vystúpením

Katarína Vallová zo SZUŠ Heleny Madariovej v Nitre.

Ján Huňady pochádza zo Sľažian, žije a tvorí na Budíne vo Veľkom Záluží. Už od detstva bol spätý so Zlatými Moravcami, kde jeho záľubu o výtvarné umenie ako budúceho grafika a dizajnéra formoval v Základnej umeleckej škole Štefan Partl. Ďalší jeho profesijný život pri štúdiu na Strednej škole umeleckého priemyslu ovplyvnilo veľa vynikajúcich pedagógov. Rád spomína na svojich profesorov, Rudolfa Filu, Zdraveckého, Štrbu, Dusíka, Vanču, Cibulu a fotografov Krížika, Tomíka, Strieža. Z Katedry výtvarnej tvorby a výchovy na Baróna, Benca, Nicza, Dobiša, Bausa a ďalších umelcov z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorí boli niečím zaujímaví a výnimoční.

Autor je členom Združenia N° 89 a Umeleckej besedy slovenskej v Bratislave, najstaršieho umeleckého spolku na Slovensku

založeného v roku 1921. Svoje diela vystavuje prevažne na Slovensku, ale aj v zahraničí, v Česku, Poľsku, Srbsku a Holandsku. Autorovu maliarsku a grafickú tvorbu možno nájsť v akvizíčných fondoch, slovenských galériách, súkromných zbierkach milovníkov umenia na Slovensku i v zahraničí, najmä vo Francúzsku, Holandsku a v Česku.

Abstraktný maliar krajínomaľieb prezentuje na výstave svoje umelecké diela akrylovou technikou z posledného obdobia rokov 2016 až 2023. Najväčšiu inšpiráciu v tvorbe nachádza vo svojom ateliéri a z krajinského regiónu spod Zobora, ako aj v spomienkach zo svojho rodného kraja

a okolia Zlatých Moraviec. V súčasnosti svoje výtvarné diela obohacuje pestrou farebnou kompozíciou v duchu abstrakcie s figurálnou tematikou. Negatívne prejavy v ľudskom správaní možno nájsť v dielach *Emócie* a *Nekrič*, ale aj v ďalších na témy súčasnej doby.

Zaujímavým výtvarným námetom v dielach umelca sa stali Huňadyho jablká - *Pôstny deň* a *Warholov pôstny deň*, tlačie na Alu Dibond z roku 2018, nielen kompozične, farebne, ale i autorovou myšlienkou pominuteľnosti ľudského života: „Motív jablka je hlavne estetický a kompozičný prvok v obraze. Jablčko symbolizuje prepojenie prírody s človekom nielen svojou krásou, ale i účelnosťou. Vieme, že jablko sa zobrazovalo ako symbol už pri vzniku kresťanstva.“ (PhDr. Marta Hučková Kocianová)

Výstava trvala do 29. mája 2023.

Anton Kaiser

**Zdroj: Kurátorka výstavy - PhDr. Marta Hučková Kocianová
Autor výstavy - Mgr. Ján Huňady, PhD.**

Ocenenie turistov značkárov

Prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová odovzdala slávnostne dňa 26. apríla 2023 ďakovné listy pätnástim dlhoročným značkárom z celého Slovenska. Ocenenie z rúk hlavy štátu si prevzal aj člen Klubu slovenských turistov Vojtech Truchlík za neoceniteľnú prácu pri značkovani a organizovaní značkárskej práce v lokalite Zlaté Moravce.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky súčasne udelilo Klubom slovenských turistov za značkovanie turistických trás Osvedčenie o zápise do reprezentatívneho zoznamu nehnuteľného kultúrneho dedičstva Slovenska. Tento vysoký prejav morálneho kreditu a rastúceho spoločenského uznania verejnoprospešnej dobrovoľníckej práce značkárov turistických chodníkov sa uskutočnilo pri príležitosti 150 rokov od založenia prvej turisticko-organizácie na Slovensku a v znamení aj 150. výročia od vyznačenia prvého turistického chodníka, ktoré pripadá na budúci rok.

Vojtech Truchlík z KST Mestskej organizácie v Zlatých Moravciach sa začal venovať značkovaniu turistických chodníkov v časti pohoria Pohronského Inovca a Tribeča o celkovej dĺžke 150 km od

roku 1987. Funkciu inštruktora - značkára vykonával od roku 2010 a ako predseda komisie značenia turistických chodníkov v okrese Zlaté Moravce svoju činnosť ukončil v roku 2022. Niekoľko rokov bol aj členom KST pri TJ Calex.

O značkové turistické chodníky, ktoré vedú spravidla tými najkrajšími prírodnými a kultúrno-historickými miestami krajiny, sa starajú svojou odbornou prácou obetaví turisti - značkári. Táto málo známa história nedocenených činností značkárov si vyžaduje dobrú fyzickú kondíciu nielen pri maľovaní turistických značiek a osadzovaní oceľových smerovníkov, ale aj pri ich udržiavaní v dobrom technickom stave.

Naše turistické značkové chodníky spolu s Českom patria k najlepšie organizovaným turistickým činnostiam

v Európe. Oceňujú ho najmä zahraniční návštevníci nielen v atraktívnych oblastiach našich hôr, ale aj v krajinkárskej oblasti Pohronského Inovca a Tribeča. Keď nazrieme do histórie horného Požitavia, tak zistíme, že turisti a značkári žili spočiatku v okolí Topoľčanok. Prvé údaje o značkovani pochádzajú z roku 1916, kedy z Topoľčanok na hrad Hrušov viedol žltý značkový chodník. Rozmach značkárskej činnosti nastal po vzniku ČSR a založení KČST v Nitre roku 1920. O turistické značkovanie sa v predvojnovom období starali značkári TJ Sokol a KČST Tekov v Zlatých Moravciach. Ako priekopníci značkárskeho sa do histórie tejto zásluhnej činnosti zapísali pán Feld a Laktiš, rodáci z Topoľčanok. V roku 1938 značkársku činnosť prevzali Kluby slovenských turistov a lyžiarov. Sieť turistických značkových trás bola do roku 1959 rozšírená zhruba do takej miery, ako ju poznáme dodnes. K značkárom v tomto období patrili manželka Petrovičovi, autori turistického sprievodcu Tribeč - Pohronský Inovec z roku 1963. VHT

pod vedením Viliama Holičku pomáhajú pri značkovani turistických chodníkov v pohorí Tribeč a Pohronský Inovec. V 70. rokoch sa začala značkovaniu venovať nová generácia značkárov Ing. Andreja Miklera s manželkou, značkári z Nitre, manželka Zárčekí a ďalší mladí turisti. Z tohto obdobia pochádza aj Turistický sprievodca Tribeč - Pohronský Inovec z roku 1983 s priloženou turistickou mapou. K najaktívnejším značkárom Pohronského Inovca a Tribeča s takmer 200 km sieťou značkových chodníkov patrili pán Struk so synom Ladislavom, Ľudovít Chládek, Štefan Šedivý a Vojtech Truchlík z KST MO Zlaté Moravce, ktorý bol i členom Nitrianskeho značkárskeho spolku. Do histórie KST sa zapísal aj ako veľmi aktívny vysokohorský turista s mnohými oceneniami a trofejami, z ktorých si najviac váži Zlatý odznak KST.

Anton Kaiser

Zdroj: Tlačová agentúra

SR / 27. apríla 2023

Oslava 80. ročnej

histórie turistiky v Zlatých

Moravciach / 2003

Rekondično-integračno rehabilitačný pobyt diabetikov v Demänovskej doline

Na rekondičnom pobyte (RP) sa od 23. do 29. apríla 2023 zúčastnilo 52 členov ZDS. Od 13.30 hod. sa účastníci postupne registrovali do prezenčnej listiny, boli skontrolované poukazy a zároveň boli oboznámení s podmienkami na RP.

RP sa začal o 13.00 hod. obedom a od 14.00 hodiny sme sa začali postupne ubytovávať. Pred večerou boli účastníkom rozdane naprogramované procedúry a boli oboznámení s edukačným programom počas celého pobytu. Program bol vyvesený počas celého pobytu na dverách pri vstupe na schodište. Edukácia bola realizovaná odbornými prednáškami:

1. Interaktívna prednáška -Sacharidové jednotky v praxi Eva Pacalajová /test na výpočet SJ/

2. Syndróm diabetickej nohy - úloha sestry Eva Pacalajová - každý účastník obdržal vzorku liečivej medovej masti.

3. Edukačný videofilm Diabetická noha

V prvý deň sme zadali účastníkom dlhodobé úlohy v rámci edukácie:

1. Meraj kroky
2. Deň zeme - prezentácia podľa vlastného výberu

RP prebehol bez väčších komplikácií. Jedna účastníčka riešila večnú hypoglykémiu, ktorá bola úspešne preliečená. Fyzickú aktivitu vykonávali na

pobyte okrem absolvovania procedúr aj prechádzkami v krásnej prírode Nízkych Tatier. Boli sme spokojní so službami hotela i s personálom rehabilitácie, preukázali ochotu i milý prístup k riešeniu drobných nedostatkov a želani účastníkov. V piatok večer sme na spoločnom večernom

stretnutí vyhodnotili edukačné zadania i celý pobyt. Najaktívnejší diabetici obdržali malé zdravotnícke darčeky. Dňa 29.apríla 2023 sme sa po raňajkách postupne bez zdravotných problémov rozišli domov

**Eva Pacalajová,
vedúca RP**

Chcete chovať agamu bradatú? Šiestak Dušan Rozbora zo ZŠ Mojmírova vám rád poradí

Agama bradatá je veľmi zaujímavé exotické zvieratko. Určite to nie je úplne bežný domáci miláčik, ale napriek tomu máme v našej škole žiaka, ktorý ju doma chová. Je ním žiak 6.a triedy Dušan Rozbora. Práve agama bola predmetom jeho Biologickej olympiády.

Dušan sa zapojil do projektovej časti v kat. D a svoj

projekt nazval – „Agama bradatá – môj dračí kamarát“. Svojím vzhľadom tak trochu malého draka aj pripomína. V podnadpise Dušan vyjadril cieľ práce na projekte - Vplyv veku a prostredia na životné prejavy agamy. Svoj malý výskum zameraný na pozorovanie a porovnanie 3 jedincov agamy. Jedným z nich bol Hugo, ktorého sme boli pozorovať vo Viváriu v SPU v Nitre. Pán Ing. Kirchner (odborný pracovník Vivária na univerzite) nás oboznámil so životom

tohto starého 14-ročného samca. Druhou agamou bol jedinec, ktorého Dušan chová doma 4 roky, ale bohužiaľ, uhynul minulý rok v decembri ako 9-ročný. Do projektu bol zahrnutý aj súčasný jedinec agamy, ktorého Dušan volá Jašterko. S Jašterkom, ako mladým akčným samčekom, urobil aj experimenty (samozrejme s ohľadom na jeho zdravie), týkajúce sa zrakových a chuťových podnetov. Možno by ste ani neverili, ale Dušan zistil, že z ovocia mu veľmi chutí mandarínka a že červa zophobasa vidí na 2,5 metra. Okrem toho pri práci na projekte objavil a odfotil na agame aj 3. oko. Dušan ako už skúsený chovateľ zostavil

odporúčania chovu pre svojich spolužiakov, ktorým projekt v triede odprezentoval. Pri prezentácii bol v triede samozrejme aj Jašterko a vzbudil medzi deťmi patričný záujem. A tak si ho deti pohladkali a tí odvážnejší sa s ním aj odfotili. Dušan so svojím projektom obsadil v okresnom kole krásne 3. miesto. My mu samozrejme srdečne blahoželáme k úspechu a ďakujeme za vzornú reprezentáciu našej školy. Dušan je dôkazom, že deti sa naozaj s láskou vedú starať o svoje domáce zvieratká.

**PaedDr. Hana Verešpejová,
ZŠ Mojmírova, 2**

Deň regiónu v ZŠ sv. Don Bosca

Deň 28. apríl 2023 bol na našej škole výnimočným dňom. Celá škola žiarila pestrými farbami ľudových krojov, do ktorých sa obliekli žiaci aj učitelia. Všetade rozvoniavali tradičné dobroty, ktoré napiekli šikovné mamičky.

Z každého kúta školy sa ozývali ľudové piesne a ľudová hudba. Do školy sme si namiesto kníh priniesli materiál potrebný na tvorbu rôznych výrobkov. Cieľ tohto dňa bol jasný – predstaviť žiakom regionálne zvyky a obyčaje, predviesť im niektoré tradičné remeslá a pestovať lásku k ľudovej piesni.

Deň sme začali stavaním mája na školskom dvore s hudobným sprievodom našich šikovných žiakov. Po spoločnom tanci sme sa presunuli do tried, ktoré sa premenili na remeselné dielne, v ktorých žiaci vyrábali výrobky tradičnou remeselnou technikou. Počas celého dňa sme mali

možnosť vidieť rôzne druhy remesiel, ktoré nám prišli naživo ukázať šikovné ruky remeselníkov – p. Pivarčiovovej s lektormi z Olichova, p. Ďurtu s manželkou a p. Budinského z Očovej. Zasvätili nás do tajov košíkárstva, hrnčiarstva, šitia ľudových krojov či ľudového folklóru. Žiaci sa naučili pliesť košíky, vyrábať krojované bábiky, zdobiť perníky, kraslice, vyšívať, pracovať s hlinou, tkať či drôtovať.

Keď na kostole odbilo dvanásť, väčšina našich výrobkov bola hotová a pripravená na hodnotenie. Bol to deň plný tradícií, usmiatej a radostných tváričiek detí. Pripomenuli sme si, že remeselníci

nikdy neoplývali bohatstvom. Jediné, čo mali, boli ich ruky a v nich schopnosť pretvoriť prírodné materiály na niečo krásne a jedinečné. S takýmto pocitom dobre vykonanej práce sme odchádzali domov.

Celý tento deň a množstvo ďalších aktivít, ktoré nás ešte čakajú, sa mohlo konať aj vďaka finančnej podpore programu Tesco – „Vy rozhodujete, my pomáhame.“

Určite aj tento deň prispel k naplneniu cieľov projektu, aby naše deti lepšie poznali región Horného Požitavia, jeho tradície a tak si aj formovali úctu ku kultúrnemu dedičstvu a jeho nositeľom, starším a zdravotne znevýhodneným a navyše, cez tradičné remeslá si vytvárali aj vzťah k ručným prácam.

Marta Lazúrová

Vyhodnotenie súťaže Road2FEI 2023

Dňa 28. apríla 2023 sa na pôde Fakulty elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave konalo celoslovenské kolo súťaže v autonómnej mobilnej robotike.

Súťaž je zameraná na tvorbu riadiaceho algoritmu pre tzv. robota "stopára", ktorého organizátor súťaže dodáva ako stavebnicu. Týmto spôsobom majú všetci súťažiaci zabezpečené rovnaké podmienky a môžu si tak zmerať sily v ich programátorských zručnostiach. Okrem tejto hlavnej disciplíny sú bodované ešte tri vedľajšie ceny: cena za dizajn, cena za marketing a cena MATLAB-u. Súťažný deň otvoril krátkym príhovorom prodekan FEI STU v Bratislave doc. Ing. Andrej Babinec, PhD.

a prof. Ing. František Duchoň, PhD., jeden z hlavných organizátorov. Súťaž moderoval Martin Foltin, zástupca firmy HUMUSOFT s.r.o., ktorá je jednou z hlavných podporovateľov. O 10:00 hod. boli vyhlásené prvé súťažné jazdy, ktorých sa zúčastnilo celkovo 14 tímov. Jazdilo sa na 3 kolá, medzi ktorými dali organizátori 10 minútovú prestávku na finálnu úpravu robota, prípadne jemné doladenie. Za víťaza nakoniec vyhlásili súťažný tím, ktorých robot dosiahol najlepší čas. Aj keď

sa môže zdať, že prekážky, ktoré by mali roboti zvládnuť, sú jednoduché, treba povedať, že sa našlo mnoho tímov, ktoré celú dráhu nezvládli. Posledná jazda skončila o 11:30 hod. a už z celkového priebehu jazd bolo vidieť, kto patrí medzi favoritov na prvé miesta. Nasledoval obed v podobe švédskych stolov, voľná diskusia a vyhlásenie víťazov. Naša Stredná odborná škola polytechnická, Ul. SNP 2 v Zlatých Moravciach už po tretíkrát obhájila prvé dve miesta v celkovom hodnotení. Za zmienku stojí aj fakt, že naše družstvo vyhralo so svojim najlepším časom 31 sekúnd, pričom najbližší konkurenčný

čas bol až 1:08 minút, čo svedčí o pripravenosti nášho tímu a množstve energie, ktorú príprave venovali. Úspešne nás reprezentovali žiaci Adam Pecho, Filip Podhorec, Andrej Mráz, Lukáš Červený a Slavomír Gaži. Cenu za marketing vyhrala Stredná priemyselná škola elektrotechnická Karola Adlera v Bratislave. Naši žiaci už dnes vedia, že sa chcú súťaže zúčastniť aj o rok a popasovať sa s novými prekážkami, ktoré im organizátori pripravujú. Súťažným dňom žiakov sprevádzal Ing. Stanislav Chrobák a Bc. Štefan Obert.

Ing. Stanislav Chrobák

Skvelý týždeň v Jindřichovom Hradci, na ktorý sa nezabúda

V termíne od 16. apríla do 22. apríla 2023 absolvovalo 9 žiakov a 3 učiteľov Gymnázia Janka Kráľa v Zlatých Moravciach skupinovú mobilitu v Jindřichovom Hradci v rámci projektu Erasmus+.

Na juh Čiech sme spoločne vycestovali v nedeľu o pol desiatej ráno. Po ceste trvajúcej takmer 6 hodín sme dorazili do Jindřichovho Hradca. Po ubytovaní sa v penzióne Kasper sme absolvovali dvojhodinovú prehliadku mesta, na ktorej nás sprevádzali žiaci tamojšieho gymnázia.

V pondelok ráno bolo pre nás pripravené slávnostné privítanie starostom mesta Jindřichův Hradec Mgr. Ing. Michalom Kozárom a pani riaditeľkou GVN Mgr. Lenkou Vetýškovou. Popoludní sme sa zúčastnili športových aktivít – stolného tenisu a spúšťania sa na lane.

V utorok predpoludním nás žiaci GVN previedli celou školou. V rámci prehliadky sme mali možnosť vidieť triedy, odborné učebne, kabinety a ostatné priestory budovy školy, ktorej stavba bola podobne ako naša skolaudovaná v roku 1923. Hneď po prehliadke školy sa naši žiaci zapojili do vyučovania. Do vyučovacieho procesu na juhočeskom gymnáziu sa

aktívne zapojili aj naši učitelia v rámci job shadowingu – pracovnej stáže realizovanej v rámci projektu Erasmus+. Vyučujúci nášho gymnázia navštevovali hodiny dejepisu, českého a anglického jazyka (Mgr. T. Poliaková), biológie, telesnej výchovy a anglického jazyka (Mgr. Ľ. Minárová) a tiež matematiky, informatiky a anglického jazyka (PaedDr. I. Kreškóczi).

V utorok popoludní sme spoločne so žiakmi a učiteľmi GVN navštívili zámok Červenú Lhotu. V podvečerných hodinách sme opäť zavítali do telocvične gymnázia, kde sme strávili spoločné chvíle stolnoteniovými aktivitami.

Stredu sme začali už o 7:00 h jogou pod vedením žiačky GVN, po ktorej naši žiaci absolvovali 4 hodiny vyučovania a učitelia rovnakú porciu job shadowingových aktivít. Po nich nasledovala prehliadka krásneho štátneho zámku Hluboká nad Vltavou a následne návšteva zoologickej záhrady v tom istom meste. Mimoriadne hutný program

zavřila prehliadka Schwarzenberskej hrobky a mesta Třeboň.

Vo štvrtok našich žiakov veľmi zaujala interaktívna hodina biológie, učiteľov zaujímavé aktivity v rámci vyučovacích hodín, ktoré si pre nás pripravili českí kolegovia. Popoludní sme sa spoločne so žiakmi a učiteľmi GVN zúčastnili na prehliadke pýchy mesta Jindřichův Hradec – miestnom štátnom zámku. Nadväzovanie priateľstiev a nových kontaktov medzi žiakmi pokračovalo v telocvični GVN priateľským stretnutím vo florbale a volejbale.

Na piatkový deň si pripravili žiaci nášho gymnázia program v aule GVN pre svojich nových českých priateľov. Oblečení v krojoch oboznámili českých žiakov a učiteľov s históriou slovenského folklóru. Prezentácia o národnom folklóre v podaní Kristíny Šútorovej doplnila pripravená tanečná aktivita, pri ktorej naši žiaci naučili všetkých prítomných v sprievode zvukov harmoniky v podaní Martina Šimora základným tanečným krokom slovenských ľudových tancov. Po nich už nebránilo nič spoločnej

veselej tanečnej zábave českých a slovenských gymnazistov. Popoludní sme zavítali do juhočeského mestečka Telč na spoločnú prehliadku.

V sobotu sme navštívili mesto Tábor, v ktorom sme si pozreli Múzeum čokolády a marcipánu, Klokotský kláštor a Husitské múzeum.

Prežili sme spolu úžasný týždeň, na ktorý tak ľahko nezabudneme. Na vlastnej skúsenosti sme si mohli opäť uvedomiť a zažiť, že blízkosť a priateľkosť medzi českým a slovenským národom neskônčila v roku 1993, kedy sa naše národy rozdelili do dvoch samostatných republík.

Podakovanie patrí Aničke Šubrtovej, ktorá nás počas celého týždňa pobytom sprevádzala, vedeniu GVN a všetkým učiteľom za profesionalitu, s akou bol náš pobyt pripravený, za priateľkosť a pohostinnosť, ktorá sa nám vryla hlboko do pamäte.

Už teraz sa nevieme dočkať začiatku októbra 2023, kedy sa stretneme s našimi českými priateľmi, tentokrát na pôde nášho gymnázia.

PaedDr. I. Kreškóczi

Ponuka na prenájom nebytových priestorov vo vlastníctve mesta Zlaté Moravce formou priameho prenájmu

Mesto Zlaté Moravce v súlade so zákonom SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a podľa Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Zlaté Moravce SM_013/2022, účinných od 01.01.2023 vyhlasuje ponuku na prenájom nasledovných nebytových priestorov vo vlastníctve mesta formou priameho prenájmu:

■ nebytové priestory o výmere 119,69 m² nachádzajúce sa na prízemí v budove so súpisným číslom 1330 (Daňový úrad - kancelária č. 010) na Hviezdoslavovej ulici č. 183 v Zlatých Moravciach, postavenej na pozemku - parcele KN registra „C“, č. parcely 1129/2 o výmere 1211 m² (druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría) zapísanej na LV č. 3453, pre katastrálne územie Zlaté Moravce, účel využitia prenajímaných nebytových priestorov: kancelárske priestory, služby, maloobchod, skladové priestory,

■ nebytové priestory o výmere 35,00 m² nachádzajúce sa na 1. poschodí v budove so súpisným číslom 1572 („Stredisko občianskej vybavenosti“) na Ul. Duklianskej 2/B v Zlatých Moravciach, postavenej na pozemku - parcele KN registra „C“, č. parcely 2490/2 o výmere 849 m² (druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría) zapísanej na LV č. 3453, pre katastrálne územie Zlaté Moravce, účel využitia prenajímaných nebytových priestorov: maloobchod, služby,

n nebytové priestory o výmere 8,00 m² nachádzajúce sa na prízemí v nehnuteľnosti

– stavbe so súpisným číslom 444 (Dom služieb), na Ul. Sládkovičova 1 v Zlatých Moravciach, postavenej na pozemku - parcele KN registra „C“, č. parcely 1885 (druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría), zapísanej na LV č. 3453 pre katastrálne územie Zlaté Moravce, účel využitia prenajímaných nebytových priestorov: maloobchod, kancelárske priestory, skladové priestory,

■ nebytové priestory o výmere 70,42 m² nachádzajúce sa na prízemí v nehnuteľnosti – stavbe so súpisným číslom 2087 („CENTRUM ŽITAVA“), na Ul. Hviezdoslavova 64 v Zlatých Moravciach, postavenej na pozemku - parcele KN registra „C“, č. parcely 1078/2 (druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría), zapísanej na LV č. 4537 pre katastrálne

územie Zlaté Moravce, účel využitia prenajímaných nebytových priestorov: maloobchod, kancelárske priestory, služby, skladové priestory pre hlavný účel podnikania, skladové priestory,

Lehota na predkladanie ponúk končí dňa 21.06.2023 o 13.00 hod.

Bližšie informácie o prenájme vyššie uvedeného nebytového priestoru získate na úradnej tabuli a webovej stránke mesta Zlaté Moravce www.zlatemoravce.eu, /Mestský úrad; Predaj, prenájom/, prípadne na č. telefónu 037/69 239 22 (Oddelenie majetkovo - právne MsÚ Zlaté Moravce)

PaedDr. Dušan Husár,
primátor mesta

V máji nás navždy opustili títo Zlatomoravčania

Blažiová Eva
† vo veku 77

Dodoková Katarína
† vo veku 90

Ďuráčová Helena
† vo veku 68

Hlavačka Peter
† vo veku 77

Horváthová Alena
† vo veku 60

Kónyová Mária
† vo veku 82

Minár Peter
† vo veku 66

Rajtar Michal
† vo veku 72

Samko Dušan
† vo veku 71

Šebeňa Ján
† vo veku 81

Škadrová Jana
† vo veku 48

Valkovičová Helena
† vo veku 93

**Dám do prenájmu funkčnú vinicu a lúku v Zlatých Moravciach, v časti Dolné vinice.
Kontakt: 0908143714**

Mesto Zlaté Moravce a Mestské stredisko kultúry a športu Vás srdečne pozýva na

6. ROČNÍK SÚŤAŽE VO VARENÍ KOTLIKOVÉHO GULÁŠA O POHÁR PRIMÁTORA MESTA ZLATÉ MORAVCE

Termín konania: 22. júla 2023 (sobota)
Miesto konania: Mestský štadión, Továrenská 46, Zlaté Moravce

Kontakt na prihlásenie: 037/6423277 MSKŠ Zlaté Moravce alebo na mkszlatemoravce@gmail.com
Podmienky súťaže: Do súťaže sa môžu prihlásiť družstvá bez ohľadu na vek a miesto trvalého pobytu

ORGANIZAČNÉ POKYNY:

- registrácia družstiev bude prebiehať od 10:00 do 11:00 hod.
- varenie gulášu bude zahájené o 11:00 hod.
- MSKŠ zabezpečí pre súťažné družstvá stôl a dve lavice
- súťažné družstvá si na varenie gulášu zabezpečia mäso, potrebné náradie a suroviny na guláš podľa vlastného uváženia, vrátane palivového dreva

Mesto zabezpečí odbornú porotu a hodnotné ceny. Hodnotenie kotlíkového gulášu bude o 16:00 hod. Po vyhodnotení Vás čaká tombola, bufet a voľná zábava s hudobnou skupinou Spod orecha a harmonikárom Jankom Ďurechom.

Foto: Jozef Bedej

Deň, keď sa ViOn znovu narodil

Zlaté Moravce budú Viliamovi Ondrejкови navždy dlžné.

Na počiatku bol jeden buldozér, dve tatrovky a sedem statočných robotníkov. Potom stavebná firma porodila i prvý súkromný futbalový klub. Slabomyseľní sa naň pozerali cez prsty. Nikdy neprerazíte! – odkazovali a div, že im protestne nezamykali bránky o seba.

Príbeh FC ViOn je fascinujúci. Vykyňo-žil ľudskú hlúposť. S pokorou a úsmevom.

Po rebríku míľnikov sa šplhal postupne. Prvou parádou bolo vlastné ihrisko, veľkou slávou

Foto: Jozef Bedej

vlastný hotel, postupne rástla jedna tribúna, druhá, sníval o tretej lige... A v piatok aj vnukovia dedkov, ktorí po vionistoch kedysi na dedinách hádzali jadierka, so šálmi a vlajkami oslavne vtrhli na ihrisko.

FC ViOn už nie je nijaký malý a nudný klub! Naopak, šéf širokého regiónu kráčajúci do šestnástej prvoligovej sezóny a komunitná značka so štyristo mládežníkmi. Vzburou v baráži s Prešovom nedopusť, aby v Nitrianskom kraji po osemnástich rokoch chýbala najvyššia súťaž.

Bol to deň, keď sa futbal v Zlatých Moravciach znovu narodil. Pozápasová invázia fanúšikov na trávnik v dresoch obľúbeného klubu? To pri Žitave šestnásť rokov nebolo! Keď Viliamovi Ondrejкови raz dávno pred dverami živnostenského úradu napadlo, že firmu (i klub) nazve podľa seba, nemohol tušiť, ako ViOn ovplyvní tisíce životov.

„Trištvrté hodinu po zápase

som stál na štadióne a slzy sa mi tísli do očí len preto, že ihrisko bolo plné detí. Som na to hrdý! To je absolútna perspektíva. Keď si premietnem čas dvadsaťosem rokov vzad, keď sme sa aj tu, v Zlatých Moravciach, museli presadiť... Dnes už možno nikto nevie, že ViOn je Vilo Ondrejka. Značka zapúšťa korene. Pevne verím, že pečať, ktorú sme nastolili, ostane aj po nás, keď sa niekedy pominieme,“ otvoril si srdce človek a futbalový funkcionár z vyhynutej generácie dobrákov.

No takéto stresové bitky o záchranu? A až do posledného kola? Už nikdy viac! – zaželal si Viliam Ondrejka. „Chlapci sa zmobilizovali, vstúpili do seba. Keď už hovoríme o hráčoch a realizačnom tíme, v prvom rade musím poďakovať trénerovi Galádovi. Odviedol kus poctivej a zodpovednej roboty. Dennodenne sme spolu komunikovali, veľakrát už nevedeli, kam z konopí, no toto je jeho dielo. Prebral mužstvo v úplnej defenzíve. Jasné, výkony boli také aj také, no bič plieskal na konci,“

povedal pre MY Nitrianske noviny.

Iní šéfovia by v takej biednej jari strhli futbalistom z platu. Viliam Ondrejka v každom tuneli vidí svetlo. Aj v kríze s úsmevom opakoval, že ViOn má najlepších hráčov na svete. Každého si pred zápasom sezóny zavola na kus reči. Odvdáčili sa najlepším výkonom. Zabojovali za majiteľa.

„Môj najväčší hendikep je, že hráčov si strašne obľúbim a vo všetkých vidím futbalistov. Keď sme spolu hovorili o budúcnosti, všetci tu chcú ostať. V odvete ukázali, že sú "vioňáci". Povedal som im, nech hrajú v prvom rade za seba a za klub. Nik nechcel odísť s visačkou, že vypadol s ViOnom,“ dodal.

Čo by ste spravili s tridsiatimi miliónmi eur? Mali jachty v Karibiku, súkromné vrtuľníky a štyri Ferrari v garáži? Viliam Ondrejka radšej futbalom prináša radosť do malého mesta. A nič za to nechce. Zlaté Moravce mu navždy budú dlžné.

**Martin Kilian ml.,
MY Nitrianske noviny**

